

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η συζήτηση είναι κορυφαία μορφή ουσιαστικής επικοινωνίας, όταν καταλήγει σε κατανόηση και απλή επικοινωνία, όταν οδηγεί σε συνεννόηση.

Η συζήτηση επίσης μπορεί να εκληφθεί και σαν μέσο επικοινωνίας.

Η συζήτηση περιέχει, όλα τα στοιχεία της επικοινωνίας ήτοι: α) Πομπό (ομιλητής - συζητητής), που λειτουργεί και σαν δέκτης, β) δέκτη (ακροατής - συζητητής), που λειτουργεί και σαν πομπός, γ) μέσο (προφορικός λόγος), που είναι και το πιο φυσικό και πιο πρωτόγονο και δ) νόημα (ιδέα, αίσθημα κ.λ.π.), που μεταδίδεται.

Επίσης, η συζήτηση με την "πρόσωπο με πρόσωπο επαφή" και την "ανταλλαγή νοημάτων" αποκαλύπτει παραστατικότητα, δύο (2) βασικές ιδιότητες της επικοινωνίας: το διαπροσωπικό χαρακτήρα και την αμφίδρομη κίνησή της.

Όταν "συζητάμε", εφαρμόζουμε όσα ισχύουν στο μηχανισμό λειτουργίας της επικοινωνίας για αντίληψη και ετοιμότητα του ακροατή, για ανάγκη ελέγχου της τεχνικής κ. λ. π.

Αν η επικοινωνία είναι αποκλειστικά φαινόμενο ανθρώπινο, η συζήτηση είναι βασικότερο γνώρισμα του ανθρώπου, που τον κάνει να ξεχωρίζει από τα ζώα. Όταν αποδώσουμε την ορθή σημασία στον όρο "συζήτηση", θα δούμε, πως και οι άνθρωποι τις περισσότερες φορές "νομίζουν" ότι συζητούν, γιατί υπάρχει μεγάλη απόσταση ανάμεσα στη συζήτηση και τη λογομαχία.

Τη συζήτηση, πάντως, ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο περιεχόμενο και το είδος της, πρέπει πάνω από όλα να τη θεωρούμε σαν μορφή "επικοινωνίας". Κάθε φορά που συζητάμε, υπάρχει "κάτι" (διαλέγουμε προς συζήτηση "κάτι") που δεν το γνωρίζουμε καλά ή δεν το γνωρίζουμε στον ίδιο βαθμό όλοι και γι' αυτό προσπαθούμε, με το κοινό ψάξιμο να το φωτίσουμε από διάφορες πλευρές, ώστε να ολοκληρώσουμε, όσο μπορούμε, τις γνώσεις μας πάνω σ' αυτό.

Τα παραπάνω δεν σημαίνουν πως, όταν συζητάμε ένα θέμα, είναι δυνατόν ή πρέπει αναγκαστικά να καταλήξουμε σε ορισμένες θέσεις.

Άλλωστε και η αναγνώριση της αδυναμίας μας να προχωρήσουμε πιο πέρα με τη σκέψη μας στην εμβάθυνση ενός θέματος είναι γνώση.

Σημασία σε κάθε συζήτηση έχει να αναγνωρίσουμε συνειδητά και υπεύθυνα μέχρι ποιο σημείο συμφωνούμε και μέχρι ποιο σημείο ο καθένας πλουτίζει τις γνώσεις και την πείρα του από τον άλλο.

Ακόμα, όταν συζητάμε, δεν σημαίνει ότι πρέπει "πάντοτε" να επιβάλουμε τη γνώμη μας στον άλλο.

"Όταν συζητάς, το πιθανότερο είναι να αναθεωρήσεις τις δικές σου απόψεις", είπε κάποιος και αυτό είναι πολύ σημαντικό.

Ακόμη θα πρέπει, για να μη δημιουργούνται παρανοήσεις, να διακρίνουμε την "κουβέντα" (απλή και ευχάριστη συνομιλία δύο ή περισσότερων ατόμων, που υπαγορεύεται από τυπικούς λόγους κοινωνικής κ.λ.π. συμπεριφοράς), από την "συζήτηση" (διάλογος που κατευθύνεται συνειδητά, σκόπιμα, προγραμματισμένη, στην κοινή έρευνα ή λύση οποιουδήποτε θέματος, επαγγελματικού επιστημονικού κ. λ. π.).

Η κουβέντα απαιτεί απλώς ορισμένο τακτ (λεπτή αναφορά), ενώ η συζήτηση προϋποθέτει πάντοτε δύο πράγματα:

α) Αποκλεισμό της ιδέας, πως ο καθένας έχει "έτοιμη" την αλήθεια στη τσέπη του.

β) Σεβασμός της γνώμης του άλλου, δηλαδή του συζητητή, που εκδηλώνεται με την τήρηση ορισμένων κανόνων.

Γιατί η αλήθεια είναι τόσο πολυσύνθετη και πολυδιάστατη, που δεν μπορεί να την κατακτήσει κανείς μονάχα από ένα δρόμο.

Και εφόσον προστρέχουμε με τη συζήτηση στη βοήθεια του "άλλου" για να βρούμε την αλήθεια, θα πρέπει να του αναγνωρίσουμε και ίσα δικαιώματα με τον εαυτό μας.

Να αναγνωρίσουμε την αξία του άλλου σαν όντος.

Τι είναι όμως αυτή η αλήθεια; Πού βρίσκεται και πως μπορεί να την ανακαλύψει ο άνθρωπος;

Αλήθεια είναι η Ζωή.

Το μόνο που υπάρχει, η μόνη πραγματικότητα τριγύρω μας και μέσα μας, είναι η ζωή.

Όλα τα προβλήματά μας, όλα τα φαινόμενα, όλα τα γεγονότα δεν είναι διάφορες εκδηλώσεις της ζωής, της παγκόσμιας ζωής;

Δεν έχουν την πηγή τους σ' αυτήν; Μπορεί να υπάρξει τίποτε, να νοηθεί τίποτε, έξω από αυτήν;

Όλοι οι νόμοι της φύσης, το κάθε τι που υπάρχει, εμείς οι ίδιοι, δεν είμαστε προϊόντα αυτής της ζωής;

Αν καταλάβουμε λοιπόν καλά τον εαυτό μας και το περιβάλλον μας, καταλάβουμε την αλήθεια.

Σας Ευχαριστώ

Δημήτριος Μητρόπουλος